

ZPRÁVA O ČINNOSTI ČESKOSLOVENSKÉ BIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V ROCE 2004

Struktura Čs. biologické společnosti v uplynulém období

V roce 2004 pracovala Čs. biologická společnost jednak v územně členěných pobočkách a jednak v odborně členěných sekcích bez lokálního omezení. Jednotlivé pobočky pracují celkem v 5 regionech České republiky - v Praze, Brně, Hradci Králové, Olomouci, Ostravě. Na Slovensku působí Slovenská biologická společnost v Bratislavě s pobočkou v Košicích.

Odborné sekce Čs. biologické společnosti pracují v 9 odborných oblastech. Jsou to Cytogenetická sekce, Sekce evoluční biologie, Česká a Slovenská společnost pro mutagenézi zevním prostředím, Pedagogická sekce, Sekce pro biologii nízkých teplot, Česká společnost pro ultrazvuk, Sekce reprodukční biologie, Společnost pro buněčnou biologii a Sekce biofyzikální.

Pobočky i sekce společnosti vytvářejí své vlastní odborné programy.

Činnost koordinoval Hlavní výbor ve složení: předseda prof. MUDr. Oldřich Nečas, DrSc., I. místopředseda prof. MUDr. Fedor Čiampor, DrSc., II. místopředseda doc. RNDr. Jiří Kunert, DrSc., vědecký tajemník prof. MUDr. Roman Janisch, DrSc., hospodář doc. RNDr. Josef Reischig, CSc., členové doc. RNDr. Josef Berger, CSc., prof. MUDr. et RNDr. Svatopluk Čech, DrSc., prof. RNDr. Milan Hejtmánek, DrSc., prof. Ing. Kyra Michalová, DrSc., prof. RNDr. Ivan Raška, DrSc., prof. MUDr. Augustin Svoboda, CSc., revizoři prof. MUDr. et RNDr. Miroslav Červinka, CSc., prof. RNDr. Vojtěch Mornstein, CSc.

V uplynulém roce se Hlavní výbor se sešel 3. května, 14. října a předsednictvo Hlavního výboru se sešlo několikrát podle aktuální potřeby.

Vědecká aktivita a přehled uskutečněných akcí v roce 2004

1. **Seminář „Může současné chování lidstva snížit pravděpodobnost přežití člověka jako druhu?“**, uspořádal Hlavní výbor 1.6.2004. Diskuse se zúčastnilo přes 50 vědeckých pracovníků. Cílem semináře bylo konstatovat fakta o současném stavu biosféry ve vztahu k vývoji člověka jako druhu a odhadnout budoucí rizika vyplývající z dnešního chování lidské společnosti v tomto směru. Všechny přednesené příspěvky byly publikovány ve Zpravodaji Čs. biologické společnosti 1/2004.

2. **7. Babáková přednáška „HIV The smart Killer Structural aspects of HIV Assembly“**. Přednášku uspořádal Hlavní výbor společně s Brněnskou pobočkou 1.4.2004 a přednesl ji prof. M.V. Nermut z Londýna za účasti 60 vědeckých pracovníků.

3. **„5. Hradecký molekulární a cytogenetický den“** uspořádala Cytogenetická sekce 14.4.2004, pro velký zájem aktivních účastníků probíhaly paralelně dvě sekce - molekulární a cytogenetická, účastnilo 90 zájemců. Akce se koná vždy jednou za 2 roky, příští bude v r. 2006.

4. **„37. výroční zasedání Cytogenetické sekce“** s mezinárodní účastí bylo v Olomouci ve dnech 9. - 10.9.2004 za účasti 200 vědeckých pracovníků z oblasti cytogenetiky. V průběhu konference se konala schůze výboru sekce a schůze plenární.

5. **„27. Pracovní dny“** 5. -7.5.2004 uspořádala Česká a Slovenská společnost pro mutagenézi zevním prostředím společně se Zdravotně sociální fakultou Ostravské univerzity. Byla zde probírána aktuální problematika genetické toxikologie, zaznělo 11 vyžádaných přednášek, předneseno bylo 15 odborných

sdělení včetně prezentace posterů. Akce byla certifikována Českou lékařskou komorou. Abstrakta ze sdělení byla publikována ve sborníku s ISBN 80-7013-40-1.

6. **3. mezinárodní konference „Jesenné pracovní dny: Genetická toxikologie a prevence rakoviny“** organizované Českou a Slovenskou společností pro mutagenезi zevním prostředím a Sekcí pracovníků s tkáňovými kulturami při Onkologické společnosti SLS se uskutečnila 24. - 26.10.2004 v Bratislavě. Konference se účastnilo více než 50 pracovníků z České a Slovenské republiky. Z konference byl vydán sborník s ISBN 80-969136-9-7. Na konferenci navazovalo bilaterální Rakousko-Slovenské pracovní setkání 21. - 22.10.2004. Jednání se účastnili také hosté z Norska, České republiky a Itálie. Z jednání této satelitní konference byl rovněž vydán sborník s ISBN 80-969231-3-7.

7. **34. Mezinárodní konference Evropské společnosti pro mutagenезi (EEMS)** se konala 4.- 8.9.2004 v Maastrichtu pod názve, „Genes and the environment. Bridging the gap“ za aktivní účasti členů společnosti.

8. Pedagogická sekce uskutečnila v roce 2004 **dva celostátní semináře** na jaře a na podzim s průměrnou účastí 40 zájemců.

9. **„XII. Cytoskeletální klub“** 28.-30.4.2004 ve Vranovské Vsi uspořádala Společnost pro buněčnou biologii. Konference se zúčastnilo 48 odborných pracovníků, kteří prezentovali 18 přednášek a 6 posterů. V průběhu konference se uskutečnila schůze výboru Společnost buněčné biologie. Abstrakta byla publikována v konferenčním sborníku.

10. **Workshop on „Imaging at the cutting edge: From Cells to Molecules“** uspořádaly 30.11.2004 pod vedením prof. I. Rašky Společnost pro buněčnou biologii, Ústav buněčné biologie a patologie 1 LF UK a oddělení buněčné biologie Ústavu experimentální medicíny AV ČR. Workshopu se účastnilo 120 vědeckých pracovníků.

11. **Mezinárodní konference „Praktická sonografie IX“** 2.-3.9.2004 uspořádala Česká společnost pro ultrazvuk za účasti 120 zájemců. Při příležitosti této konference se uskutečnila členská schůze společnosti. Mezinárodní konference EFSUMB „Euroson 2004“ 5.-8.6.2004 v Zagrebu se účastnilo aktivně 6 členů České společnosti pro ultrazvuk, prof. Hrazdira a Ing. Doležal se účastnili formou vyzvané přednášky.

12. Biofyzikální sekce uspořádala během roku 2004 **18 odborných přednášek a seminářů**. Jednalo se zejména o přednášky zahraničních hostů s průměrnou účastí 30 posluchačů.

13. Pobočka v Praze uspořádala **5 přednášek** s průměrnou účastí 15 vědeckých pracovníků

14. **Symposium „Aktuální otázky bioklimatologie zvířat“** uspořádala Brněnská pobočka ve spolupráci s Českou bioklimatologickou společností AV, s Ústřední komisí pro ochranu zvířat, VÚ živočišné výroby, účastnilo se ho 17 zájemců. Texty všech přihlášených příspěvků včetně posterových sdělení jsou otištěny ve sborníku „Aktuální otázky bioklimatologie zvířat 2004“ vydaném VÚ živočišné výroby Praha. ISBN 80-86454-56-8.

15. Brněnská pobočka uspořádala **9 měsíčních schůzí** s průměrnou účastí 34 posluchačů. Na jedné schůzi přednášel host z Berlína prof. Dr. R. J. Radlanski.

16. Brněnská pobočka pokračovala v tradiční spolupráci s jinými odbornými společnostmi, akademickými ústavem, vysokoškolskými ústavem a klinikami - s Hlavním výborem Čs. biologické společnosti, Českou anatomickou společností, Českou fyziologickou společností, Biofyzikálním ústavem AV ČR v Brně, Ústavem živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, Anatomickým a Biologickým ústavem LF MU, Ústavem genetiky AF MZLU, oddělením lékařské genetiky FDN. Jedna schůze byla

speciálně věnována prezentaci výsledků práce studentů doktorského týmu projektu č. 523/03/H076 GA ČR z Ústavu genetiky AF MZLU v Brně.

17. Pobočka v Olomouci uspořádala během minulého roku **4 přednáškové schůze**:

a) „Discovery and development of pharmaceutical cell-cycle modulating agents" přednesl Dr. P. M. Fischer, Skotsko společně s pobočkou České chemické společnosti 9.3.2004 v Olomouci za účasti 55 osob.

b) „Současný stav antivirové chemoterapie přednesl Doc.RNDr. A. Holý, DrSc., společně s pobočkou České chemické společnosti 16.3.2004 v Olomouci za účasti 45 osob.

c) „Pharmacological inhibitors of cyclin-dependent kinases (CDKs) and glycogen synthase kinase-3 (GSK-3), the selectivity problem". Přednesl Dr. L. Meijer, Ph.D. z Francie společně s pobočkou České chemické společnosti 22.10.2004 v Olomouci za účasti 43 osob.

d) „Zkušenosti z práce epidemiologa WHO v Nepálu, přednesl Prof. MUDr. V. Janout 9.12.2004 za účasti 23 osob.

18. „**Cytokinematics 2004**" - mezinárodní symposium uspořádala pobočka v Hradci Králové 5.-7.9.2004. Symposia se zúčastnilo 40 vědců z Anglie, Německa, Polska, Ruska a České republiky. Byl kladen důraz na prezentaci nových vědeckých poznatků, ale i na předvedení nových metodik, které se v této oblasti prosadily v posledních letech (holografická mikroskopie, dynamická fluorescenční mikroskopie živých buněk atd). Abstrakta vyšla v konferenčním sborníku a v jednání je jejich zveřejnění v Proceedings of the Royal Microscopical Society.

19. Pobočka v Hradci Králové dále uspořádala v roce 2004 **čtyři přednášky** za průměrné účasti 30 posluchačů a každou druhou středu v měsíci pořádala společné zasedání s Čs. fyziologickou společností.

Ostatní činnost

V některých pobočkách a sekcích proběhly volby výborů a složení výborů je v současné době následující:

Pobočka v Brně

Předseda prof. MUDr. et RNDr. S. Čech, DrSc., místopředseda doc. MUDr. M. Gabriel, CSc., věd. tajemník prof. RNDr. J. Doškař, CSc., členové prof. RNDr. L. Havel, CSc., doc. MVDr. I. Míšek, CSc., prof. MVDr. F. Tichý, CSc., RNDr. M. Vojtíšková, CSc.

Pobočka v Hradci Králové

Předseda prof. MUDr. V. Půža, DrSc., místopředseda prof. MUDr. et RNDr. M. Červinka, CSc., věd. tajemník doc. RNDr. M. Hroch, CSc.

Česká a slovenská společnost pro mutagenezu zevním prostředím

Předseda MUDr. P. Rössner, CSc., místopředseda prof. MUDr. M. Černá, DrSc., členové MUDr. H. Lehocká, prof. RNDr. L. Dobiáš, CSc., prof. MVDr. J. Rubeš, CSc., MUDr. Z. Šmerhovský, Ph.D., Ing. J. Topinka, CSc., MUDr. R. Šrám, DrSc., prof. RNDr. E. Miadoková, DrSc., RNDr. M. Dušinská, CSc., RNDr. D. Gajdošová, CSc.

Česká společnost pro ultrazvuk

Předseda doc. MUDr. F. Zátura, CSc., místopředseda prim. MUDr. E. Kotulánová, věd. tajemník Ing. L. Doležal CSc., hospodář prof. RNDr. V. Mornstein, CSc., členové doc. MUDr. P. Calda, CSc., doc. Ing. J. Rozman, CSc. prof. MUDr. I. Hrazdira, DrSc.

Cytogenetická sekce

Předsedkyně prof. Ing. Kyra Michalová, DrSc, RNDr. A. Oltová, CSc., RNDr. Z. Zemanová, CSc., doc. RNDr. M. Jarošová, CSc., prof. MVDr. J. Rubeš, CSc., RNDr. P. Balíček, CSc., RNDr. F. Horáček.

Společnost buněčné biologie

Předseda prof. MUDr. A. Svoboda, CSc., členové prof. MUDr. O. Nečas, DrSc., RNDr. E. Streiblová, DrSc., doc. MUDr. V. Viklický, DrSc., prof. RNDr. K. Beneš, CSc., prof. Z. Opatrný, DrSc., doc. RNDr. A. Murín, CSc., Ing. J. Hašek, CSc., RNDr. Pavel Dráber, CSc., doc. RNDr. P. Binarová, CSc.

Biofyzikální sekce

Předseda doc. RNDr. O. Vrána, CSc., členové prof. RNDr. V. Mornstein, CSc., RNDr. F. Jelen, RNDr. C. Hofr.

Ediční činnost

Byla vydána 2 čísla Zpravodaje Čs. biologické společnosti.

Po celý rok pracovala redakční rada Zpravodaje ve složení: předseda prof. MUDr. R. Janisch, DrSc., technický redaktor prof. RNDr. V. Mornstein, CSc., členové doc. RNDr. J. Berger, CSc., prof. MUDr. et RNDr. M. Červinka, CSc., prof. RNDr. M. Hejtmánek, DrSc., doc. RNDr. J. Reischig, CSc. a MUDr. I. Slaninová, Ph.D.

Informace o činnosti společnosti, zprávy, zápisy ze schůzí a plné texty Zpravodajů jsou vystaveny na stránce Čs. biologické společnosti na adrese: <http://www.med.muni.cz/biolspol/>.

Při příležitosti 7. Babákovy přednášky byla jejímu autorovi prof. M. V. Nermutovi udělena prestižní **Babáková medaile**.

Plán akcí pro r. 2005

XIII. Cytoskeletální klub, 27.-29.4. 2005, hotel SKI, Nové Město na Moravě, Společnost pro buněčnou biologii

XVIII. Dny lékařské biofyziky, 25. -27.5.2005, hotel Hubertus, Zámek Valtice, Biofyzikální sekce

Workshop o bezpečnosti a technických aspektech ultrazvukové diagnostiky, 25. -27.5. 2005, Zámek Valtice, Společnost pro ultrazvuk v biologii a medicíně

38. výroční zasedání Cytogenetické sekce, 8. - 9.9.2005, Brno, Cytogenetická sekce

XVIII. Biologické dny s mezinárodním sympoziem Cells VI, 24.-26.10. 2005, České Budějovice, Hlavní výbor a Společnost pro buněčnou biologii

Cells VI, mezinárodní sympozium, 24.-26.10.2005, České Budějovice, Společnost pro buněčnou biologii

Genetická toxikologie a prevence rakoviny, 24. -26.10.2005, Bratislava, Společnost pro mutagezu zevním prostředím

II. ročník Brněnských sonografických dnů s mezinárodní účastí, listopad 2005, Společnost pro ultrazvuk v biologii a medicíně

Semináře Hlavního výboru, jaro, podzim 2005

Přednáškové schůze v r. 2005, pobočka v Brně

2 celostátní semináře, jaro, podzim 2005, Pedagogická sekce

2 čísla Zpravodaje

Hlavní výbor

Statistické údaje a závěr

V Čs. biologické společnosti pracovalo 5 poboček, kde jednotliví členové jsou zastoupeni takto: Pobočka v Praze 613, Pobočka v Brně 561, Pobočka v Olomouci 80, Pobočka v Hradci Králové 46, Pobočka v Ostravě 30, slovenských členů je zaregistrováno 271.

Při hlavním výboru pracovalo 9 odborných sekcí: Sekce cytogenetická 199 členů, Sekce evoluční biologie 37 členů, Společnost pro mutagenezu zevním prostředím 98 členů, Pedagogická sekce 65 členů, Sekce pro biologii nízkých teplot 79 členů, Česká společnost pro ultrazvuk 158 členů, Sekce reprodukční biologie 80 členů, Společnost pro buněčnou biologii 142 členů, Biofyzikální sekce 93 členů.

Celkem je v Čs. biologické společnosti registrováno 1277 členů.

V Čs. biologické společnosti bylo v plynulém roce uspořádáno 61 vědeckých akcí s celkovou účastí 1760 vědeckých pracovníků.

Prof. MUDr. Roman Janisch, DrSc.
vědecký tajemník